

MgA. Eva Mičková (čj. MK 53672/2011)

akad. sochařka a restaurátorka

Horova 20, 412 01 Litoměřice

Tel: 775916232, e-mail: Mickova.Eva@seznam.cz

IČO: 72554207

Licence: čj. MK 53672/2011

(restaurování polychromovaných sochařských uměleckých děl ze dřeva a nepolychromovaných sochařských uměleckých děl z kamene, sádry a keramiky)

NABÍDKA NA RESTAURÁTORSKÉ PRÁCE

RESTAUROVÁNÍ NÁHROBKU ZE STARÉHO HŘBITOVA V KAMENICKÉM ŠENOVĚ1.

Úvod

Návrh na restaurování obsahuje navržené postupy restaurování a kalkulaci všech nákladů spojených realizací díla.

2. Popis díla

Hrobka sestává z několika dílů architektury, zhotovených patrně ze mšenského pískovce, a vyznačuje se velmi členitou bohatou profilací s ústředním reliéfním vyobrazením světice s křížem a kalichem s hostií. Nejspodnější díl architektury tvoří prostý kamenný blok, na navazujícím kvádrovém bloku je z čelní strany vsazena bílá mramorová nápisová deska se jmény a letopočty (Clementine Conrath). Následující mohutná část, opticky členěná na podestu, ústřední výjev rámovaný po obou stranách sloupy a překlad, je zhotovena z jednoho bloku kamene. Do čelní strany podesty je opět zapuštěna nápisová deska z šedého kamene s projmutými rohy. Postranní sloupy v iónském stylu nesou architráv zdobený devíti šesticípými hvězdami. Na hlavicích sloupů jsou jasně patrné zbytky zlacení. Ústřední reliéf je orámován plasticky vystouplým rámem, zdobeným v nárožích palmetami. Vrcholová část kladí je velmi bohatě dekorována stylizovanými akanty a volutami v klasicistním stylu. Tento způsob ukončení předpokládal již v minulosti záchyt srážek a devastaci jemného barevného dekoru, a proto bylo dílo někdy mezi lety 1920 – 30 opatřeno plechovou stříškou, tvořenou třemi půloblouky, z přední strany zdobenou patrně litým zdobeným páskem s růžicemi (viz foto). Oplechování pokrývá i téměř celou zadní stranu díla a je k památce přichyceno hrubou železnou objímkou ve vrchní části římsy.

Náhrobek je součástí areálu kulturní památky kostela sv. Jana Křtitele, který je veden v ÚSKP ČR pod rejstříkovým číslem 25406/5-3034 a současně se nachází na území městské památkové zóny Kamenický Šenov.

3. Současný stav

V současné době se dílo nachází ve velmi vážném stavu, především vinou koroze kovaných železných čepů od osvětlovadel, které byly umístěny v prostoru pod patkami sloupů. Došlo tak ke statickému roztržení celé této části a zřícení pravého sloupu. Kamenný materiál je v těchto místech vinou eroze rozrušený, drolí se a některé velké části zcela odpadly. V dalším období byly tyto části modelace doplněny v umělém kameni, které ale pokračující koroze železa opět oddělila od originálu. Původní větší části včetně sloupu byly dohledány.

Dalším vážným problémem je železná objímka nesoucí stříšku a oplechování, které není původní a esteticky a funkčně je provedeno velmi neodborně. Objímka byla opatřena železnými trny, které jsou zapuštěny do kamene římsy a na četných místech ji trhají. Celá horní partie kladí a výzdoby je tak na několika místech vertikálně roztržena a hrozí její částečné zřícení. Kamenný materiál je rozrušen povrchově přirozenou erozí, v místech trhlin dochází k jeho vydrolování a sprašování. Památka je pokryta biologickým napadením, řasou, lišejníky a lokálně mechy. Na povrchu se lokálně uplatňuje černá krusta síranů a depozitů z ovzduší. Hrobka byla v minulosti bohatě zlacena, a to včetně reliéfu a sloupů. Stav hrobky je havarijní.

4. Návrh restaurátorského zásahu

Cílem restaurování by měla být celková revize stavu památky a obnova estetické a funkční kvality díla tak, aby mohlo být dále prezentováno na stávajícím místě. Restaurátorský proces bude stanoven na základě provedeného vizuálního a laboratorního průzkumu díla a bude rozdělen do několika základních etap.

4.1. Etapa dokumentace

Bude fotograficky zdokumentován původní stav díla a dílčí problémy, dílo bude zaměřeno. Podrobná dokumentace bude provázet všechny etapy.

4.2. Etapa demontáže

Bude odstraněno současné oplechování a železná objímka. Horní část výzdoby a římsy bude sejmuta pomocí mechanizace, aby mohly být jednotlivé rozlomené části slepeny. Památka bude dále a restaurována in situ.

4.3. Etapa prekonsolidace

Kamenný materiál bude lokálně povrchově konsolidován, aby mohlo být přistoupeno k procesu čištění mokrou cestou. Prekonsolidace bude provedena vhodným prostředkem na bázi organokřemičitanů. Fragменты zlacení budou vhodným způsobem zajištěny.

4.4. Etapa čištění

Na základě provedených zkoušek čištění bude stanoven optimální restaurátorský postup snímání druhotných znečištění a biologického napadení. Mokřým procesem čištění se k povrchu mohou dostávat migrující soli, v takovém případě bude nutno dílo lokálně či celkově odsolit. Povrchová tmavá křusta na kameni bude vhodným způsobem eliminována, vzhledem k typu pískovce v žádném případě nesmí dojít k porušení povrchové vrstvy kamene.

4.5. Etapa konsolidace

Celkově bude nutno provést povrchovou konsolidaci prostředky na bázi organokřemičitanů. Tektonické trhliny budou zaceleny vhodným prostředkem.

4.6. Etapa lepení a plastické retuše

Jednotlivé odlomené části díla budou slepeny bodově vhodným prostředkem, popř. v nejnútnejší míře propojeny nerezovými čepy. Mramorové desky budou přilepeny zpět. Větší celky a chybějící hvězdy budou rekonstruovány v přírodním kameni, drobná mechanická poškození a spáry budou doplněny v umělém kameni podobné struktury a barvy jako originál. Jeho tvrdost nebude převyšovat tvrdost originální kamenné materie. Degradovaná a mechanicky poškozená místa budou doplněna do plného tvarosloví.

4.7. Etapa barevné retuše

Nové doplňky v kameni budou v případě potřeby barevně sjednoceny s originálem vhodnými barvami, retuš nebude aplikována celoplošně. Je na zvážení, zda obnovit původní barevnost hrobky v plném rozsahu a obnovit zlacení jednotlivých částí dle dochované dokumentace. Památka by tak získala zpět jedinečnou historickou i estetickou autenticitu.

4.8. Rekonstrukce dobového oplechování a stříšky

Dílo je vzhledem ke svému tvarovému členění velmi náchylné na povětrnostní vlivy, zejména na sníh a dešťové srážky. Proto bych doporučila zachovat plechové krytí památky. Je na zvážení, zda se nepokusit o rekonstrukci dobové stříšky (viz historická fotodokumentace), která vynikala oproti stávající podobě vysokou řemeslnou a uměleckou úroveň. Každopádně bude nutné provést její osazení vyhovujícím způsobem, aby nedošlo k narušení kamene, ani estetického vjemu.

4.9. Osazení

Sejmuté díly architektury budou osazeny zpět pomocí mechanizace.

4.10. Restaurátorská zpráva

Restaurátorský postup bude slovně i fotograficky dokumentován v restaurátorské zprávě tak, aby byl ořejměn celkový metodický i technický postup.

5. Finanční rozvaha

restaurátorský proces		metodika	Cena
1	Restaurátorský průzkum	Vizuální průzkum aktuálního stavu	5.000,-
		V případě rekonstrukce zlacení i laboratorní stratigrafický průzkum barevnosti	5.000,-
2	Demontáž a osazení	Demontáž oplechování a horní partie římsy a dekoru, transfer demontovaných částí do krytých prostor či atelieru restaurátora, zpětné osazení částí pomocí mechanizace, postavení lešení, betonový základ	11.000,-
3	Čištění	Čištění hrubých reziduí, biologického napadení a kruz chemickou a mechanickou cestou, popř. odsolování	20.000,-
4	Prekonsolidace a konsolidace	Penetrace konsolidantu opakovaným nátěrem, injektáž trhlin, zajištění fragmentů zlacení injektáží	22.000,-
5	Lepení a plastická retuš	Lepení jednotlivých částí díla pomocí mechanizace, lokální doplnění chybějící modelace v přírodním a umělém kameni	44.000,-
6	Barevná retuš a rekonstrukce	Optické lokální barevné sjednocení povrchu nových doplňků vhodnými barvami	9.000,-
		V případě provedení rekonstrukce zlacení vytvoření barevného podkladu a položení plátkového ryzího zlata	10.000,-
7	Rekonstrukce dobového oplechování a stříšky	Oprava a repase stávajícího oplechování a stříšky	10.000,-
		Zhotovení nového oplechování a stříšky dle dobové dokumentace tradičními řemeslnými postupy	26.000,-
8	Restaurátorská zpráva včetně fotodokumentace	Dokumentující rozsah restaurátorského procesu a technologické postupy včetně fotodokumentace (2 paré + CD)	4.000,-
9	Cena (včetně režie), nejsem plátce DPH		125.000,-
	Cena v případě rekonstrukce zlacení (včetně režie), nejsem plátce DPH		140.000,-
	Cena v případě rekonstrukce oplechování (včetně režie), nejsem plátce DPH		151.000,-
	Cena v případě rekonstrukce oplechování a rekonstrukce zlacení (včetně režie), nejsem plátce DPH		156.000,-

V Litoměřicích dne 28. 4. 2015

MgA. Eva Míčková